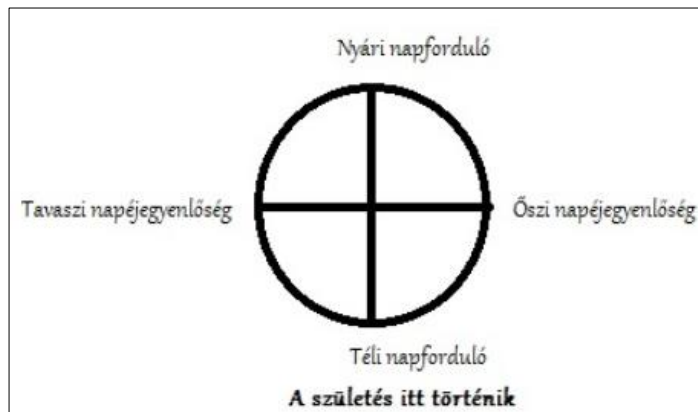

2025. szeptember 14. - Évközi 24. vasárnap
Jn 3,13-17 - A Szent Kereszt felmagasztalása

Az ünnephez kapcsolódóan ismertetem a különböző keresztábrázolásokat *Szabó Gyula* mezőörsi plébános elmondása alapján.

A **Körkereszt** értelmezése: Ez a jézusi örömhír, evangélium. A kereszt beszél arról: kör-osztás, jelenti: kör-ész-tény. A kör a végtelent jelenti. A kört a keresztet belerajzolva felosztjuk 4 részre, az évkör rendje szerint: tavaszi, őszi napéjegyenlőség. A felső rész Szent Iván napja. A nap a zeniten van. Ez a Pünkösöd ünnepe. Az alsó része a karácsonyjé. Kara: sötét, fekete, Csuny: eltűnik a sötétség. A sötétség elfordul, átfordul fénné. Ezt szimbolizálja az egyenlő szárú kereszt.

Amikor a templomot felszentelik, konsekkrálják, 12, a körben elhelyezett kereszttel jelölik meg. E 12 helyen keni meg krizmával a püspök a templom falait. A 12 kör benne a kereszttel a teremtett világ rendjét jeleníti meg. A szertartással, a konsekkrálással a teremtett világ rendjére kell, hogy ráhangoljon bennünket. Ez a Zodiákus jelrendszer, a 12 állatövi jegy.

Az Isten a szeretetét a kör középpontjából minden irányba és minden emberre és kultúrára kiárasztja. Ez a szkíta kereszténység, a szeretet vallása.

A jelkép sokkal többet fejez/fejezhet ki, mint a képi vagy a figurális ábrázolás. (A képi és figurális ábrázolás leszűkít.)

A szimbólum összeköt a felső világgal. Átalakítja a fizikai szintet, és összeköt a felső világgal. A nem szakrális, profán szimbólumok nem kötnek össze semmivel.

Ennek a körkeresztnek magyar vonatkozása is van, hiszen felülnézetben megjelenik a Szent Koronán.

Ellenpárja az áldozati kereszt. Nem a jézusi gondolat, hanem a páli megváltástan. Az Istent ki kell engesztelni. A Jó Isten haragudott az emberre. Ószövetségi és zsidó-keresztény megváltástan. Bűnközpontú gondolkodás.

Az igaz, hogy kell az áldozathozatal. Anélkül nincs megújulás, ld. a búzaszem-hasonlatot. Az áldozathozatal azt jelenti, hogy vissza kell adni azt, amit kivettél belőle. Sokan nem akarnak visszatenni, betenni, csak kivenni belőle. Ilyenek pl. az emberi, a baráti kapcsolatok. Adni és kapni. Ha nem így történik, akkor megbomlik az egyensúly. Már itt, e földi életünkben tapasztalhatjuk ezt az egyensúlybomlást. Az élet egyensúlyra törekszik. Pl. ha fiatal korban legyőzzük a nehézségeket, erőfeszítéseket teszünk, akkor később bizonyára könnyebben boldogulunk a további ránk váró nehézségekkel. Ha életünkben ez fordítva történik, akkor életünk második felében lesznek, lehetnek nagyobb nehézségek és küzdelmek.

A **Szent Életfa**. Mátyás király címerpajzsában ott van az Életfa. Legfelül a felső világ. Utána három földi szint. A szellemi világ. A lélek világa. A test világa.

Mátyás király címere
Thuróczy János: A magyarok krónikája
Fordította: Horváth János
Magyar Helikon, Budapest, 1978. belső címloldal
Országos Széchényi Könyvtár, Budapest

Életfa ábrázolása

(forrás: <https://herbablog.hu/szakralis-jelkepek-az-eletfa/>)

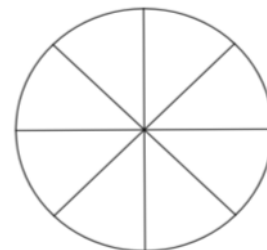
Egyiptomi kereszt:

A kopt keresztények használták az egyiptomi keresztet.

A hurokban végződő kereszt az élet kulcsa, a hatalom, a bölcsesség és a halhatatlanság szimbóluma.

A kereszt alapvetően az emberfeletti hatalom és erő jelképe, a kör a meg nem szűnő élet szimbóluma.

A nyolcágú **Nimród-jelkép**. A körben az egyenlő szárú kereszt és az András kereszt együtt. A kör itt is Istent szimbolizálja.

András-kereszt: kozmikus jelentést hordoz.

Jézus elsőként hívta meg Szent Andrást az apostolai közé. Ő vezette el testvérét, Simont is Jézushoz, akit Jézus Péternek nevezett el.

Kis-Ázsiában terjesztette a tanítást mint Krisztus egyik tanítványa.

A fennmaradt feljegyzések szerint a szeretet és a megértés volt rá jellemző, így a nehezen megközelíthető szkíták is maguk közé engedték. Patraszban X alakú kereszten szenvedett vértanúhalált.

Ezek alapján elmélkedjünk és gondolkodjunk el a különböző kereszt-ábrázolásokon és azok jelentésén!

[Tóth Miklós, Rábatamási]